Conclusies van de Coördinatie Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen d.d. 27 februari 1979.

De Coördinatie Commissie heeft op 27 februari de navolgende agenda behandeld:

1. Voorbereiding van de Algemene Raad van 5/6 maart 1979.

1.1. Voorbereiding UNCTAD-zitting
Algemeen
Lijnvaartconferences
1.2. Common Fund
1.3. Euratom-Australië
1.4. Staalproblematiek
1.5. Voorbereiding Europese Raad
a- Economische en sociale situatie
b- Het verband tussen EMS en de MCB-problematiek
c- Werkgelegenheid
d- Energie
e- Voorstel voor een ontmoeting van EG met Afrikaanse en Arabische Liga-staten
1.6. Begrotingsproblematiek
1.7. Griekse toetredingsonderhandelingen
1.8. GATT-MTN
1.9. Onderhandelingen met de ACS-landen
1.10. Turkije
1.11. Werkprogramma onderhandelingen met Spanje
1.12. Onderhandelingen met Portugal
1.13. Diversen
- Roemenië
- Financiering van de sectie oriëntatie van het EOGFL

2. Voorbereiding van de Landbouwraad van 5/6 maart 1979.

3. Diversen.
Het "contrafilet" in de Verordening veevoeders e.a. richtlijnen en verordeningen.

De aandacht van de Ministerraad zou dienen te worden gevestigd op:
punt 1.9. onder welk punt het Ministerie van Ontwikkelingssamenwerking een reserve heeft aangetekend tegen een interventie in de Algemene Raad omtrent het Nederlandse aandeel in de EOF-gelden; en
punt 3. ten aanzien waarvan het Ministerie van Landbouw en Visserij om discussie heeft verzocht in de Ministerraad. Het betreft de opname in een diervoederverordening van een onjuist geachte delegatieprocedure en de consequentie die daaruit voortvloeit voor de Nederlandse opstelling.

Voor het overige zou de Ministerraad de bijgaande conclusies en overwegingen kunnen goedkeuren.

© NA, 2.02.05.02 (Arch. MR) (Nationaal Archief, Den Haag) inv.nr. 2877
http://resources.huygens.knaw.nl/europeseintegratie/doc/S03617

1. Voorbereiding van de Algemene Raad van 5/6 maart 1979

1.1. Voorbereiding UNCTAD-zitting

Algemeen

De vergadering stond stil bij de discrepantie die bestaat tussen de optimistische aantekening welke van de zijde van de Commissie omtrent de onderhandelingssituatie bij de komende UNCTAD-zitting is voorgelegd en de harde opstelling welke in Arusha is gebleken t.a.v. de vier belangrijke thema's grondstoffen, handel, internationaal monetair stelsel en herstructurering.
De Coördinatie Commissie gaf zich er echter rekenschap van dat het onderhandelingsbeeld bepaald nog niet compleet was en dat met name de uitkomst van de MTN en de Lomé-Onderhandelingen daarin een belangrijke rol speelden.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat in de interventie in de komende Algemene Raad door Nederland diende te worden gewaarschuwd voor een mogelijke onderschatting van de moeilijkheden welke te Manilla aan de dag zouden kunnen treden. Nederland diende ervoor te pleiten dat de EG een realistischer benadering van de genoemde onderwerpen diende te kiezen dan in het Commissiedocument was neergelegd.

Lijnvaartconferences

T.a.v. de verordening van de Raad betreffende de toepassing tot het verdrag van de VN inzake een verdragscode voor Lijnvaartconferences handhaaft de Italiaanse delegatie nog een belangrijke reserve in de vorm van een afwijkende interpretatie van het begrip "billijk aandeel in het conference-vervoer". Een dergelijke interpretatie is voor de overige Lid-Staten en de Commissie niet aanvaardbaar, aangezien deze neerkomt op een nationale preferentie binnen de Gemeenschap. Tijdens de Algemene Raad zal de Italiaanse delegatie door het Voorzitterschap een nadere uitleg van dit standpunt worden gevraagd waarbij erop zal worden gewezen dat daarmee de totstandkoming van een belangrijke Gemeenschapsbesluit wordt gefrustreerd.

De Coördinatie Commissie gevoelde geen behoefte haar conclusies van 13 februari en 14 november jl. aan te vullen.

./.

1.2. Common Fund

De Coördinatie Commissie overwoog dat de gemeenschapspositie zoals die thans is neergelegd in een document van de Commissie over de te Manilla gevolgde lijnen geen grote meningsverschillen onder de Lid-Staten heeft opgeroepen. De Gemeenschapsopstelling kan aan de hand daarvan door Nederland gunstig worden beoordeeld. Overigens zou Nederland wat betreft de vrijwillige bijdrage aan het tweede loket van het Common Fund een ruimer standpunt kunnen bepleiten. De Coördinatie Commissie heeft met zorg kennis genomen van de standpunten, door de G'77 te Arusha ingenomen, waarbij opnieuw de eisen t.a.v. het Common Fund werden opgeschroefd, hetgeen de kans op een akkoord ongunstig beïnvloedt. Met name de eis van verplichte bijdragen aan het tweede loket maakt vrijwel zeker instemming van de Amerikaanse administratie onmogelijk.

T.a.v. de vraag of de EG als zodanig een bijdrage aan het tweede loket zou dienen te leveren, zal Nederland zich in de aanstaande Algemene Raad niet moeten uitspreken aangezien een dergelijke uitspraak zou prejudiciëren op de Gemeenschapscompetentie terzake. Dit werd in afwachting van de uitspraak van het Hof inzake de rubberkwestie ongewenst geacht.

In de Raad zal door Nederland moeten worden gewezen op de politieke belang van de totstandkoming van een akkoord en de daaruitvloeiende noodzaak van een zo positief mogelijk optreden van de EG.

1.3. Euratom-Australië

Deze kwestie is verbonden met de algemene problematiek van het Euratom-Verdrag zoals recentelijk tot uitdrukking is gebracht door President Giscard. Derhalve kan op dit moment geen beëindiging van de impasse worden verwacht. Het punt is op de agenda geplaatst op Belgisch verzoek dat is geïnspireerd door de zorg omtrent de gevolgen van de thans optredende vertraging. De Raad zal zich vermoedelijk beperken tot het herhalen van de reeds bekende standpunten. Terzake kan worden verwezen naar de conclusies van de Coördinatie Commissie (laatstelijk 30 januari 1979).

1.4. Staalproblematiek

Aan de orde is een ontwerp-beschikking van de Commissie tot instelling van communautaire bepalingen voor specifieke steunmaatregelen t.b.v.de ijzer- en staalindustrie. De beschikking strekt tot het scheppen van een formeel communautair kader voor nationale steunregelingen.

Van Italiaanse zijde wordt gesteld dat een aantal vormen van steun niet onder de werkingssfeer van de beschikking dienen te vallen, waarmede met name wordt beoogd de steun in de vorm van een kapitaalbijdrage aan overheidsbedrijven.
Van de zijde van het VK bestaat een algeheel voorbehoud dat ziet op de bevoegdheden die de Commisie aan de ontwerp-beschikking zou ontlenen tot toetsing van de nationale steunmaatregelen aan communautaire criteria. Tevens wordt bezwaar gemaakt tegen een meldingsplicht voor alle nationale steun. Van Nederlandse zijde wordt er tenslotte naar gestreefd een plafond in te stellen van 20% voor specifieke investeringssteun.

De Coördinatie Commissie overwoog dat van Deense zijde het bestaan na 1 april 1979 van het staalcrisismechanisme zou kunnen worden aangevochten. De Coördinatie Commissie was van oordeel dat een onbevredigende afloop van de discussie over de steunmaatregelen en de herstructurering van de staalindustrie zou kunnen nopen tot kritischer opstelling t.a.v. een crisismechanisme voor 1980, doch was van mening dat niet kon worden teruggekomen op de werking van het mechanisme voor 1979 waaromtrent definitieve besluiten waren gevallen.

De Coördinatie Commissie was van mening dat een beschikking waarin sommige vormen van financiële overheidssteun buiten de werkingssfeer zouden vallen door Nederland diende te worden afgewezen. Vervolgens was de Coordinatie Commissie van mening dat de Commissie in staat moet worden gesteld en bevoegd is alle vormen van nationale financiële steun op communautaire aanvaardbaarheid te toetsen. Tenslotte diende Nederland in de Algemene Raad opnieuw de wens tot plafonnering van investeringssteun naar voren te brengen. Op dit punt echter behoeft uiteindelijk de aanvaarding van de beschikking niet te worden tegengehouden.

1.5. Voorbereiding Europese Raad

a. Economische en sociale situatie

De Coördinatie Commissie nam kennis van het feit dat de Commissie een document heeft doen verschijnen met als belangrijkste inhoud dat de richtlijnen welke waren vastgesteld tot november 1979 kunnen blijven gehandhaafd en dat de convergentie van de economieën, gemeten aan betalingsbalansontwikkelingen, inflatie en vraagbeheersing zich niet ongunstig ontwikkelde.
De ontwikkeling van de arbeidsmarkt valt echter nog immer tegen. Tegen deze achtergrond wordt aangedrongen op een beter gebruik van de communautaire fondsen.

De Coördinatie Commissie overwoog dat onderhavig document zich meer leent voor behandeling in adviesgroepen en EcoFin. Hoewel de convergentie de facto iets beter verloopt dan tot dusverre, zou alsnog bezien moeten worden of niet opnieuw, in de Europese Raad, zal moeten worden aangedrongen op het tot stand komen van een op convergentie gericht beleid. In dit stadium zag de Coördinatie Commissie geen aanleiding om m.b.t. genoemd document specifieke conclusies te trekken.

b. Het verband tussen EMS en de MCB-problematiek

De Coördinatie Commissie nam er kennis van dat de contacten tussen Minister van der Stee en zijn Franse collega geen nieuwe gezichtspunten hadden opgeleverd. De vraag is nog immer of gekomen dient te worden tot een stelsel van automatische afbraak van de nieuwe MCB's of dat hieraan als randvoorwaarde diende te worden verbonden dat afbraak niet mag leiden tot prijsverlaging in nationale munten. Een element dat thans een rol in deze discussie speelt is de mate waarin re- of devaluaties tot het instellen van nieuwe MCB's dienen te leiden. In het verleden heeft Nederland wel voorstellen gedaan om dit slechts voor een bepaald percentage het geval te doen zijn. De Coördinatie Commissie overwoog dat het belang van het tot stand komen van het EMS ertoe uitnodigde om opnieuw de wenselijkheid van een spoedige inwerkingtreding te benadrukken. Anderzijds wordt er rekenschap van gegeven dat de tactische situatie met zich meebrengt dat een EMS alleen tot stand kan komen indien de MCB-problematiek wordt opgelost. Dit laatste nu is slechts mogelijk indien het VK t.a.v. zijn fundamentele opstelling m.b.t. de landbouwproblematiek de nodige genoegdoening zal hebben verkregen. Daarmee heeft het VK, dat niet deelneemt aan het EMS, een centrale positie. Deze tactische situatie en het Nederlandse sectorbelang m.b.t. de landbouwprijzen noopt tot voorzichtigheid.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat in de Algemene Raad de betekenis van het EMS op realistische wijze diende te worden onderstreept, waarbij op de overige delegaties een beroep zal worden gedaan de nodige inschikkelijkheid te betonen. Daarbij zal er rekening mee moeten worden gehouden dat de regeling van de MCB-kwestie prealabel is voor de totstandkoming van het EMS.

c. Werkgelegenheid

Frankrijk heeft in het begin van zijn voorzitterschap het belang van dit onderwerp onderstreept. Thans wordt onder dit hoofd door Frankrijk bijzondere nadruk gelegd op o.m. de werkgelegenheid in de staalindustrie en de verbetering van het gebruik van de communautaire fondsen.

De Coördinatie Commissie nam nota van het voorziene informele overleg van de Ministers van Sociale Zaken en overwoog dat uit dit overleg nadere aanwijzingen kunnen voortvloeien voor een Nederlandse opstelling tijdens de komende Europese Raad.

Geconcludeerd werd dat Buitenlandse Zaken tegen deze achtergrond het initiatief zou nemen voor een interdepartementaal gesprek, voorafgaand aan het informeel overleg, en dat de conclusies van het informeel overleg een plaats dienden te krijgen in het dossier voor de Europese Raad.

d. Energie

De Coördinatie Commissie overwoog dat de discussie over het onderwerp Energie op de Europese Raad de gelegenheid bood om Frankrijk te betrekken bij het energiebeleid, zoals dat in komende Governing Board van het IEA zal worden bepaald, met name t.a.v. de besparing van energie. Van de komende IEA-board kunnen weliswaar geen bindende besluiten worden verwacht, doch vermoedelijk kunnen aldaar wel aanbevelingen tot stand komen. Inzake de door Frankrijk gewenste convergentie van het nationale energiebeleid werd naar voren gebracht dat het risico werd gelopen dat daarmee de weg van convergentie van nationaal beleid zou worden ingeslagen waarmee de totstandkoming van EG beleid zou worden geblokkeerd. Bovendien werd onderstreept dat convergentie van nationaal beleid, voor zover nodig, reeds in IEA-verband plaats vond. Meer in het algemeen dient het zwaartepunt van de discussies omtrent sommige energieonderwerpen niet te worden gelegd van wereldniveau naar EG-kader.

De Coördinatie Commissie gaf er zich rekenschap van dat van Franse zijde stellig de nadruk zou worden gelegd op een verdere uitbouw van het nationale en communautaire nucleaire beleid. Nederland diende zich dan ook op een mogelijk debat daaromtrent in de Europese Raad te prepareren. Tevens werd naar voren gebracht dat van de gelegenheid gebruik zou moeten worden gemaakt om de oude wensen van Nederlandse zijde m.b.t. het energie-prijsbeleid opnieuw te onderstrepen.

Kennis werd genomen van de aankondiging van een document van de Commissie aan de hand waarvan nadere conclusies kunnen worden getrokken omtrent de inhoud van een interventie.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat Nederland kon instemmen met de door het voorzitterschap genoemde onderwerpen m.b.t. de energie t.w.:
marktsituatie
convergentie van nationaal beleid
energiebesparing
alternatieve energiebronnen

De Coördinatie Commissie achtte het wenselijk dat m.b.t. de convergentie betreffende de prijsbeheersing (waarbij het Nederlandse aardgas zou zijn betrokken) een interventie diende te worden voorbereid. Dit was tevens het geval t.a.v. de Nederlandse opstelling aangaande het nucleaire beleid.

e. <u>Voorstel voor een ontmoeting van EG met Afrikaanse en Arabische Liga-staten.</u>

Omtrent dit onderwerp bestaat nog aanzienlijke onduidelijkheid zowel m.b.t. de motieven die de Franse president tot het voorstellen van dit agendapunt hebben geleid, als t.a.v. de strekking en reikwijdte van dit initiatief. Naar het voorkomt heeft president Giscard persoonlijk en ook zonder ambtelijke voorbereiding de discussie omtrent dit onderwerp gewenst. Naar verluidt zou de Bondskanselier reeds met de strekking van het initiatief akkoord zijn gegaan.

De aanleiding tot het voorstel moet vermoedelijk in de eerste plaats gezocht worden in de Franse ervaring met ontwikkelingsvraagstukken. Nu de vooruitgang op dit gebied op mondiaal niveau stagneert zou het wenselijk worden geacht een verdere uitbouw in regionale richting te ondernemen. De EG heeft met Lomé, de Euro-Arabische dialoog en de globale benadering van het Middellandse Zee gebied reeds belangrijke schreden op deze regionale weg gezet.

Thans zou het erom gaan de regionale samenwerking verder te bundelen, waarbij mocht worden verwacht dat uit de koppeling tussen de Euro-Arabische en de Euro-Afrikaanse samenwerking de beschikking zou worden verkregen over additionele fondsen.
Een doelstelling van een dergelijke samenwerking is vermoedelijk dat de Franse president de energiedialoog, nu de CIES en VN-discussies daaromtrent zonder het gewenste resultaat zijn gebleven, op regionale voet wenst te hervatten. In de discussie met de Arabische regio kunnen de armere Afrikaanse landen van nut zijn, teneinde de Arabische landen tot tegemoetkomende, redelijke standpunten te bewegen.
Een derde motief zou betrekking hebben op de veiligheids- en politieke aspecten, verbonden aan de situatie in het Midden-Oosten, waarbij de goede relaties tussen Israël en de Afrikaanse landen aan een verdere ontspanning zouden kunnen bijdragen.

De Coördinatie Commissie overwoog dat thans nog geen standpunt kon worden bepaald t.a.v. concrete voorstellen, zodat men zich moest beperken tot een eerste reactie t.a.v. de hierboven geciteerde motieven. De Coördinatie Commissie was van mening dat ook op deze gronden Nederland een voorzichtige en terughoudende opstelling zou dienen te kiezen. Het Nederlandse ontwikkelingsbeleid is niet geporteerd voor een te grote nadruk op regionalisatie.
M.b.t. het energie-aspect zou het initiatief neerkomen op een doorkruising van de in het IEA tezamen met de VS en Japan gevoerde beleid. Ook in politiek opzicht zou een dergelijk initiatief gevaar in zich bergen nl. dat de rol van de VS in de Midden-Oosten politiek zou worden bemoeilijkt.

Tenslotte legde de Coördinatie Commissie er de nadruk op dat een terughoudende en realistische benadering praktisch zou dienen te worden vertaald in het stellen van een aantal vragen, zonder daarbij premature posities in te nemen. In ieder geval zou de indruk dienen te worden vermeden dat Nederland zich in deze gesprekken uitsluitend negatief zou willen opstellen.

1.6. Begrotingsproblematiek

Aan de orde is een ontwerp-raadsresolutie, houdende een procedure omtrent de behandeling van de EG-begroting in Raadskader.
Van Nederlandse zijde is steeds betoogd dat afronding van een eventuele werkafspraak als bij deze resolutie bedoeld, slechts mogelijk zou zijn indien tenminste de legitimiteit van de begroting 1979 niet alsnog in geding zou worden gebracht. De Nederlandse delegatie heeft tevens doen weten dat de gelijkwaardigheid van de amendementen van het EP en het maximum stijgingspercentage dient te worden gewaarborgd.
De Commissie heeft een aanvullende begroting ingediend waarbij wordt voorgesteld de regionale steun in de vorm van EMS-rentebonificaties, gedeeltelijk te financieren uit de thans door het EP in laatste lezing vastgestelde dotatie voor het Regionaal Fonds. Daarmee wordt beoogd de basis te scheppen voor een compromis tussen Raad en EP. Hieromtrent is in Raadskader nog pas een allereerste discussie gevoerd op groepsniveau.

De Coördinatie Commissie overwoog dat bij onderhavige kwestie het institutionele evenwicht binnen de Gemeenschap in geding is en dat derhalve met behoedzaamheid verder dient te worden geopereerd. Tegen deze achtergrond laat het zich aanzien dat niet reeds in Raadsverband van 6 maart t.a.v. de ontwerp-resolutie overeenstemming zal worden bereikt.x
Ook om reden van de opstelling t.a.v. de legitimiteit van de begroting 1979 en de aanvullende begroting 1979 zal deze kwestie niet in de Raad van 6 maart kunnen worden gefinaliseerd. In dit stadium werden geen verdere inhoudelijke conclusies getrokken ter aanvulling van de reeds tot stand gekomen instructies.

x)Op verzoek van het Ministerie van Financiën wordt uitdrukkelijk geconstateerd dat de steun aan een Italiaans voorstel voor een tekst inzake de herverdeling van de middelen binnen de Gemeenschap uitsluitend tactisch van aard is.

1.7. Griekse toetredingsonderhandelingen

De Coördinatie Commissie bevestigde dat interdepartementaal overeenstemming bereikt was omtrent een benadering van de Griekse deelname in de financiering van de begroting, waarbij werd uitgegaan van het politieke gegeven dat in een zekere matigingsregeling diende te worden voorzien. Het technische systeem ter bewerking van de gewenste matigingen werd daarbij minder van belang geacht.

Het door de Commissie voorgestelde systeem - afdracht van een percentage van de verschuldigde eigen middelen - is aanvaardbaar. Nederland behoeft bij de verdediging van het Commissievoorstel niet voorop te lopen. T.a.v. het percentage kan flexibiliteit betracht worden. Wel gaat de voorkeur uit naar een sterker oplopend percentage van het eerste jaar af b.v. 10%, 40% etc. Wellicht is het gewenst in de onderhandelingen met de Grieken eerst een hoger percentage te noemen teneinde niet gedwongen te worden een compromis op nog lagere percentages te sluiten.

T.a.v. het sociale volet nam de Coördinatie Commissie kennis van een van Duitse zijde aangedragen compromisoplossing m.b.t. gefaseerde vrijmaking van de toegang van echtgenotes en kinderen tot de arbeidsmarkt.

De Coördinatie Commissie constateerde dat aanvaarding voor Nederland niet op problemen stuitte.

M.b.t. de uitbreiding van de directie van de EIB heeft Nederland bij monde van Minister Andriessen reeds suggesties gedaan voor een algemene roulatie, welke nader in een werkgroep zouden kunnen worden bestudeerd.

De Coördinatie Commissie was van mening dat het door Nederland in de EcoFin uitgedragen standpunt ook onder de aandacht van de Algemene Raad zou moeten worden gebracht.

1.8. GATT-MTN

Het streven om vóór UNCTAD V de MTN-onderhandelingen af te sluiten is thans doorkruist door de concessies die op textielgebied door de VS-administratie zijn gedaan aan het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden. De concessies hadden tot doel een "waiver" te verkrijgen op het heffen van compenserende rechten op gesubsidieerde importen. Verlening van deze waiver was een preconditie van de EG om tot afsluiting van de onderhandelingen te komen. De weerslag van de concessies op het onderhandelingsresultaat en op de import van textiel in de EG zijn nog niet afdoende onderzocht.

De Coördinatie Commissie concludeerde dat deze onduidelijke achtergrond nog geen specifieke conclusies mogelijk maakt en dat, indien nodig, nader interdepartementaal overleg zal volgen. M.b.t. de vraag of de Gemeenschap alleen dan wel de Gemeenschap en de Lid-Staten het onderhandelingsresultaat diende(n) te ondertekenen, achtte de Coördinatie Commissie het wenselijk de Commissie-voorstellen af te wachten.

1.9. Onderhandelingen met de ACS-landen

Onder dit hoofd komt in de eerste plaats aan de orde de eventuele regeling voor mineralen in de LoméConventie. Alleen Duitsland staat zonder meer opname van koper in de stabex-faciliteit voor. De Commissie heeft voorstellen ingediend voor een combinatie van hulp en garanties, die nog een aantal belangrijke vragen oproept.

In de Algemene Raad kunnen hieromtrent van Nederlandse zijde op basis van de dzz. nog bestaande reserves vragen worden gesteld.

M.b.t. de vraag van de budgettarisering van het EOF overwoog de Coördinatie Commissie dat Nederland tot dusverre om een aantal goede, zowel financiële als institutionele, redenen actief budgettarisering had voorgestaan. De aarzeling i.v.m. het feit dat door budgettarisering het ogenblik van de toekomstige uitputting van de eigen middelen iets naderbij wordt gebracht, werd niet voldoende geacht om dit standpunt ten principale te herzien.

Wel acht de Coördinatie Commissie het mogelijk dit standpunt om tactische redenen, samenhangend met deze eigen middelen exercitie, op genuanceerde wijze naar voren te brengen en daarbij niet voorop te gaan lopen.

Wat het aandeel van het Nederlandse bedrijfsleven betreft in EOF-projecten, heeft het Minister van Economische Zaken een nota doen verschijnen, waarin o.a. enkele suggesties worden gedaan ter verbetering van dat aandeel. Tijdens de Coördinatie Commissie werd enerzijds gewezen op de rol die het bedrijfsleven zelf diende te spelen, op de relatief geringe omvang van de geconstateerde achterstelling, op het derhalve onevenredige karakter van de gewenste inperking op de vrijheid van het ontwikkelingsbeleid, de noodzaak e.e.a. in breder (IDA etc.) verband te plaatsen en het feit dat dergelijke netto redeneringen Nederland slecht pasten (FEOGA-garantie!). Anderzijds werd onderschreven de belangrijke, noodzakelijke rol die het bedrijfsleven in de ontwikkeling van de Nederlandse welvaart zal moeten spelen en de steun die derhalve geboden dient te worden. Nederland heeft bovendien reeds aangekondigd te zullen interveniëren.

Besloten werd dat Nederland ter onderstreping van zijn reeds bij vorige gelegenheden gepleegde interventies in de Raad een beknopte, evenwichtige verklaring in algemene termen zou afleggen, waarbij zou worden vermeden accenten te leggen die de positie in breder kader zouden schaden. Omtrent de nota zal tevens interdepartementaal overleg plaatsvinden omtrent meer specifieke suggesties.

Van de zijde van Ontwikkelingsssamenwerking was echter van mening dat thans eerst interdepartementaal overleg dient plaats te vinden over de inhoud van de nota van Economische Zaken. Daaruit dienen op korte termijn aanbevelingen te resulteren over de wijze, waarop Nederland de kwestie van het aandeel van het Nederlandse bedrijfsleven verder dient aan te pakken.

Voor het overige kan vooralsnog gewacht worden op een samenvattend document waarin de resterende vragen zullen worden opgesomd.

T.a.v. de vraag, welke vrijwaringsclausule diende te worden gehanteerd concludeerde de Coördinatie Commissie dat niet verder gegaan diende te worden dan de zgn. Maghreb-formule.

1.10. Turkije

De Commissie heeft voorstellen gedaan in verband met de economische situatie van Turkije.

Wat betreft de opschorting van bepaalde Turkse verplichtingen in het additionele protocol (van kracht geworden op 1 januari 1973) concludeerde de Coördinatie Commissie dat Nederland zich verregaand vinden kan in het voorstel van de Commissie. De Coördinatie Commissie acht het echter noodzakelijk dat een procedure van overleg tussen de EG en Turkije wordt toegepast, wanneer Turkije nieuwe belemmeringen instelt in de vorm van kwantitatieve restricties of tariefposten.

Inzake het landbouwvolet heeft de Commissie voorgesteld een afbraakschema op te stellen van de tarieven op landbouwprodukten na afloop van de thans lopende 5 jarige opschortingsperiode.

Te dien aanzien werd de globale instemming met de Commissie-aanpak bevestigd.

M.b.t. het sociale volet heeft de Commissie niet voorgesteld het vrije verkeer van werknemers te verbeteren doch heeft zij suggesties gedaan om terugkeerprojecten van Turkse werknemers in de EG op te zetten.

De Coördinatie Commissie ging akkoord met de suggesties m.b.t. het opzetten van terugkeerprojecten.

Aangaande de financiële hulp overwoog de Coördinatie Commissie dat het onwenselijk was de discussies nu reeds te doen gaan omtrent de jaren na 1982. De discussies omtrent de latere financiële steun kunnen beter gevoerd worden aan de hand van IMF-bevindingen opdat, zoals door Turkije gewenst, zo goed mogelijke aansluiting wordt verkregen met het zgn. 4e plan.

De voorkeur van de Coördinatie Commissie ging daarom uit naar het voorlopig verlengen met 2 jaar van de termen van het huidige financieel protocol.

1.11. Werkprogramma onderhandelingen met Spanje

Thans speelt de vraag op welke wijze dient te worden gekomen tot een gemeenschappelijke onderhandelingsbasis. Van Franse zijde wordt daarbij een maximale nationale inbreng voorgestaan en het initiatief tot besprekingen genomen.

De Coördinatie Commissie meende dat een teveel aan prealabele discussie op Raadsniveau dient te worden vermeden. Daarmee wordt niet alleen een potentieel vertragende factor ontgaan, doch zal het tevens minder mogelijk zijn de initiatiefruimte van de Commissie te beperken. De Coördinatie Commissie onderstreepte dat de Commissie ook metterdaad een belangrijke en initiërende rol diende te spelen en dat zulks, waar mogelijk, diende te worden bevorderd. Een interventie op Raadsniveau werd tegen bovengenoemde achtergrond niet wenselijk geacht. Aangezien het, gelet op het Franse initiatief, niet zeker is of de Commissie voldoende haar rol zal gaan spelen, dient zo spoedig mogelijk interdepartementaal overleg plaats te vinden ter identificatie van de Nederlandse belangen, opdat daarmee in Brussel tijdig kan worden rekening gehouden.

1.12. Onderhandelingen met Portugal

In de Raad zal de Commissie een verslag van de tweede onderhandelingszitting uitbrengen. Het is niet te verwachten dat de Portugese delegatie reeds veel indicaties van haar wensen op de twee terreinen die daar aan de orde kwamen (douane-unie en gemeenschappelijke handelspolitiek) zal kunnen geven.

De Coördinatie Commissie heeft terzake geen conclusies getrokken.

1.13. Diversen

a. Roemenië

De Commissie stelt voor een handelsakkoord met Roemenie te sluiten waaraan een aantal lijsten gehecht zou dienen te worden inzake het invoerregiem, welke lijsten naast de gemeenschapsinvoermogelijkheden tevens de nationale invoermogelijkheden zouden moeten bevatten.

De Coördinatie Commissie was van mening dat uitgangspunt van Nederland bij de beoordeling van dit akkoord dient te zijn dat het een gemeenschapsakkoord betreft en dat derhalve de aangehechte lijsten bij dat akkoord gemeenschappelijke regimes dienen te bevatten. In concreto betekent zulks dat Nederland op de lijst A slechts gemeenschappelijk geliberaliseerde posten wil zien voorkomen en op lijst C uitsluitend de in alle Lid-Staten gecontingenteerde tariefposten. Lijst B dient te vervallen omdat de Bondsrepubliek Duitsland en de Benelux niet bereid zijn voor deze posten terug te vallen op een systeem van autolimitatie, zodat ook deze lijst B niet aan de eis van gemeenschappelijk beleid voldoen.

1.13. Diversen

b. Financiering van de sectie Oriëntatie van het EOGFL

De Commissie heeft voorstellen gedaan om voor de komende vijf jaar een bedrag van 4,2 miljard rekeneenheden uit te trekken. De meeste lidstaten kunnen wel akkoord gaan met een verhoging tot een bepaald plafond.

De Coördinatie Commissie was van mening dat kon worden vastgehouden aan de huidige opstelling in Brussel, t.w. een vijfjarenplafond dat in het nieuwe reglement zal worden vastgelegd.

De Coördinatie Commissie was daarbij van oordeel dat de van Franse zijde aangereikte suggestie zou dienen te worden aanvaard om de gedurende een bepaald jaar op de begroting opgenomen doch niet geëngageerde kredieten weliswaar voor overschrijving naar het volgend jaar in aanmerking te doen komen, doch tegelijkertijd pro tanto het vijfjarenplafond te verlagen.

2. Voorbereiding van de Landbouwraad van 5/6 maart 1979.

De agenda is nog niet definitief vastgesteld. Aan de orde zullen waarschijnlijk komen de MCB-problematiek, de door de Commissie voorgestelde verlaging van het B-quotum suiker en de wijze van toepassing van de medeverantwoordelijkheidsheffing.
Omtrent de MCB-problematiek is reeds gediscussieerd naar aanleiding van het punt 1.5.b. (Europese Raad) hierboven.

De Coördinatie Commissie verwees wat de MCB-problematiek betreft naar de discussie in de Ministerraad van 19 februari jl. waarbij een nota van de zijde van het Ministerie van Landbouw en Visserij inzake de EMS en de afbraakpolitiek MCB's werd aanvaard en waarbij werd overeengekomen niet over te gaan tot nationale compensaties bij afbraak van de Nederlandse MCB's.
Wat de komende prijsonderhandelingen betreft, geen zullen door het Ministerie van Landbouw en Visserij vaste standpunten kunnen worden uitgedragen, voordat daaromtrent interdepartementaal overeenstemming is bereikt.
Voor het overige zag de Coördinatie Commissie in dit stadium geen aanleiding conclusies te trekken.

3. Diversen.

Het "contrafilet" in de Verordening veevoeders e.a. richtlijnen en verordeningen.

Nederland heeft een reserve gelegd op de in de ontwerp-verordening opgenomen beheerscomité-procedure die kan leiden tot impasses in de besluitvorming, omdat daarin de mogelijkheid wordt voorzien dat de Raad de besluitvorming weer aan zich trekt. Daarbij wordt echter niet bepaald wat geschiedt indien de Raad vervolgens geen besluiten neemt.

Dezelfde problematiek speelt ten aanzien van een aantal andere ontwerp-verordeningen op landbouwgebied en kan zijn repercussies hebben op de beheersprocedures die zullen worden voorzien in de Middellandse Zee-akkoorden en het nieuwe Lomé-verdrag.
Aan de orde is de vraag of reeds tijdens de komende Algemene Raad Nederland zijn reserve zou moeten opheffen en althans met de onderhavige diervoederverordening akkoord zou moeten gaan. De Coördinatie Commissie overwoog dat de kwestie opnieuw zou kunnen worden bezien na het bekend worden van de reacties van de andere Lid-Staten en de Commissie op de interventie die Nederland heeft aangekondigd te zullen houden in de komende Algemene Raad. Deze interventie

is gericht op het voeren,bij toekomstige gelegenheid, van een algemeen debat omtrent deze delegaties tegen de achtergrond van de noodzakelijke verbetering van de besluitvorming in de Gemeenschap.

De Coördinatie Commissie was van mening dat het principiële karakter van deze zaak rechtvaardigde dat de goedkeuring van de onderhavige verordening tijdelijk zou worden opgehouden, teneinde te vermijden dat daarmee zou worden geprejudicieerd op de delegatieprocedures op de genoemde andere terreinen.
Het Ministerie van Landbouw en Visserij echter wenste omtrent deze materie een discussie in de Ministerraad.

DGES, 28 februari 1979.